

Dr. Tószegi Zsuzsanna

AZ ELEKTRONIKUS KORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEK TAPASZTALATAI A SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALÁBAN

Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2011. decemberi számában ígéretet tettünk Olvasóinknak, hogy a 2012. áprilisi számban bemutatjuk az SZTNH elektronikus hatósági és tájékoztató szolgáltatásainak lekérdezési lehetőségeit, az e-ügyintézésrel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, illetve beszámolunk az átadás után eltelt első esztendő tapasztalatairól.

A decemberben részletesen bemutatott pályázat szakmai céljai közül az alábbiakban szövelünk

- az elektronikus közlöny korszerűsített változatáról,
- a korábbi kísérleti e-Lajstrom közhitelű adatszolgáltatássá alakításához kapcsolódó fejlesztésekről, majd ismertetjük
- az e-ügyintézésrel összefüggő legfontosabb tudnivalókat,
- a kérelemre, illetve kérelem nélkül elérhető iratbetekintési lehetőséget, valamint
- az e-Kutatás adatbázist.

Az automatikusan előállított e-Közlöny

Az SZTNH hivatalos lapja, a *Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő* elektronikus formában 2006. január 1-jétől jelenik meg a hivatal honlapján. A díjmentesen hozzáférhető elektronikus változat közzétételét az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 13. §-ának (1) bekezdése írta elő.

A közlöny több mint egy évszázadra visszanyúló történetében a 2008. január 1-je újabb változást hozott; ettől az időponttól kezdve a hivatalos lap nemzeti és nemzetközi védjegyrovatai havonta két alkalommal jelennek meg. Az EKOP (Elektronikus Kormányzati Operatív Program) pályázat támogatásával elindult projekt keretében az SZTNH korszerűsítette az elektronikus közlöny előállítási technológiáját.

Az elektronikus közlöny éveken át a nyomtatásban megjelenő kiadványával azonos technológiával készült. A közlöny tartalmi és formai előkészítése túlzottan nagy élők munkaráfordítással és időigényes módon zajlott. A hatósági főosztályokról érkező nyersanyagok alapján a szerkesztőség leírta a közlemények szövegét, amelyet betördeltek a kézi szedés idején kialakított kéthasábos formátumba, beillesztették az ábrákat stb. Nem csoda, hogy a közlönybe kerülő hatósági publikációk leadása és megjelenése közötti átlagos átfutási idő elérte a 40 napot.

A nyomtatott változat kéthasábos szerkesztési módja a képernyőn nehézkessé tette a rovatok áttekintését, ezért áttértünk az egyhasábos szerkesztésre. A hivatal szempontjából

nem elhanyagolható előnyt jelent a közlőny kézi szerkesztési módjáról az automatikus szerkesztésre való átállásból adódó, jelentős élömunka-megtakarítás.

A fejlesztés eredményeként az új formátumú és rövidebb átfutási idejű e-Közlőny 2010 júliusától megújult formában: az áttekintést és a keresést megkönnyítő egyhasábos szerkesztéssel érhető el a hivatal honlapján. Ami nem változott: az e-Közlőny a korábbiakban megszokott rovatokkal, PDF-formátumban, elektronikus aláírással hitelesítve lát napvilágot a 2008-tól megszokott megjelenési gyakoriságnak megfelelően: a szabadalmi rovatok havonta egyszer, a nemzeti és nemzetközi védjegyrovatok havonta két alkalommal jelennek meg.

Érdekességként megemlítjük, hogy az SZTNH hivatalos lapja iránt meglepően nagy az érdeklődés: éves szinten több százezer látogatót regisztrálunk, akik 2011-ben 850 ezer alkalommal 1,7 millió fájlt töltöttek le.

<p>STIEFENHOFER LUTZ Iroda, Budapest (546)</p> <p>(511) 16 Papír, karton és ezen anyagokból készült termékek, amelyek nem tartoznak más osztályokba; nyomdaipari termékek; fényképek; papíripari cikkek; tanítási és oktatási anyagok (készülékek kivételével). 35 Reklámozás; kereskedelmi ügyletek; kereskedelmi adminisztráció; irodai munkák. 36 Biztosítás; pénzügyi ügyletek; valutaügyletek; ingatlanügyletek. 41 Nevelés; szakmai képzés.</p>	<p>(511) 3 Higiéniás csomag. 5 Higiéniás egészségügyi csomag.</p> <hr/> <p>(210) M 08 02260 (220) 2008.08.13. (731) Bethlen Agrár Kft., Gyomaendrőd (HU) (740) Haszon Lapkiadó, Dávid Alexandra, Budapest (541) HASZON AKADEMIA (511) 41 Eszmecserek, kolokviumok szervezése és lebonyolítása; konferenciák szervezése és lebonyolítása.</p>
<p>(210) M 08 03252 (220) 2008.10.16. (731) BASF Hungária Kft., Budapest (HU) (546)</p> <p>(511) 5 Herbicid. 31 Vetőmag.</p>	<p>(210) M 08 03050 (220) 2008.09.30. (731) Better Business Bureau Kft., Budapest (HU) (546)</p> <p>(511) 35 Reklámozás; kereskedelmi ügyletek; kereskedelmi adminisztráció; irodai munkák.</p> <hr/> <p>(210) M 08 02779 (220) 2008.09.03. (731) Bilik János, Esztergom (HU) (541) MAXBAU. (511) 19 Nem fém építőanyagok.</p>

1. ábra: Kéthasábos szerkesztésű közlőnyoldal

<p>tulajdonú és bérelt ingatlanok kezelése, vagyonekezelés - kifejezetten parkolóházak, parkolási célú ingatlanok vonatkozásában.</p> <p>37 Építkezés; javítás; szerelési szolgáltatások, autómosás.</p> <p>39 Szállítás; áruk csomagolása és raktározása; garázsbérllet; különösen parkolási szolgáltatások, parkolóhelyek bérlete.</p>
<p>(210) M 11 01368</p> <p>(220) 2011.05.02.</p> <p>(731) Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Budapest (HU)</p> <p>(546)   HAZSBERŐZÉS MÉRLEK</p> <p>(511) 9 Tudományos célra szolgáló, tengerészeti, földmérő, villamos, fényképezeti, mozgóképi, optikai, súlymérő, egyéb mérő-, jelző-, ellenőrző (felügyeleti), életmentő és oktatóberendezések és felszerelések; hangok vagy képek rögzítésére, továbbítására, másolására szolgáló készülékek; mágneses adathordozók, hanglemezek; automata árueosztóberendezések és szerkezetek érmebedobással működő készülékekhez; regiszteres pénztárgépek, számológépek, adatfeldolgozó berendezések és számítógépek; tűzoltókészülékek.</p> <p>16 Papír, karton és ezen anyagokból készült termékek, amelyek nem tartoznak más osztályokba; nyomdaipari termékek; könyvkötészeti anyagok; fényképek; papíripari cikkek, papíripari vagy háztartási ragasztóanyagok;</p>
M190

2. ábra: Egyhasábos szerkesztésű közlönyoldal

A hatósági e-nyilvántartás

Az SZTNH jogszabály által meghatározott feladata a hatósági ügyek nyilvántartása. A különböző oltalmi formákról, valamint az árva művekről vezetett *bejelentési nyilvántartás és lajstrom* a 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 86. §-a szerinti hatósági nyilvántartásnak minősül.

Az e-nyilvántartás az SZTNH-hoz benyújtott iparjogvédelmi bejelentésekről és a hivatal által lefolytatott iparjogvédelmi engedélyezési eljárások során megadott oltalmakról vezetett elektronikus lajstrom, valamint a szerzői jogi árva művekre adott felhasználási engedélyekről vezetett nyilvántartás, amely térítés és előzetes regisztráció nélkül 2011. március első napjától érhető el az SZTNH honlapján. A honlapon keresztül lekérdezhető felületen megjelenő adatok – oltalmi formánként esetenként eltérő – körét a hivatal hatósági tevékenységét elrendelő jogszabályok határozzák meg.

Az e-nyilvántartás csak a háttérben működő adatbázisok együttes lekérdezésére szolgál, abban új adatok nem keletkeznek, és itt adatmódosításra sincs lehetőség. Amennyiben az erre jogosult hivatali munkatárs módosítani kívánja egy adott ügy adatait, azt a hivatal belső ügyviteli rendszerében tudja megtenni. A módosítások elvégzését követően a jogerőre emelkedett közzétehető adatok a külső felhasználók számára elérhető, nyilvános felületen láthatóvá válnak.

Az e-nyilvántartás keresőmezőiben három szempont, illetve a dátumválasztási lehetőség szerepel:

- azonosító,
- cím/megjelölés,
- nevek,
- dátumok.

Tekintsük át, hogy a keresőmezőkben oltalmi formánként mely adatokat hogyan lehet visszakeresni.

Azonosítók szerinti keresés

Szabadalmi területen kereshető azonosítók:

- nemzeti ügyben az ügyet indító iktatószám, ügyszám vagy bejelentési szám, a közzétételi szám, illetve a lajstromszám;
- nemzetközi ügyben (PCT) a bejelentési szám és a közzétételi szám.

Védjegyterületen a kereshető azonosítók a következők:

- *nemzeti úton* tett bejelentés esetén az ügyet indító iktatószám, a bejelentés ügyszáma és a lajstromszám;
- *közösségi bejelentés* esetén az ügyszám és a lajstromszám;
- *nemzetközi bejelentés* esetén szintén az ügyszám és a lajstromszám.

A növényfajta-oltalom azonosítói:

- a bejelentést indító iktatószám, valamint a nemzeti ügyszám, illetve lajstromszám.

A használati minták oltalma esetében az alábbi azonosítók kereshetők:

- a Magyarországra érvényes mintaoltalmaknál a nemzeti bejelentést indító iktatószám, a nemzeti ügyszám vagy bejelentési szám, illetve a lajstromszám;
- a PCT keretein belül indított ügyeknél a nemzetközi bejelentési szám, illetve a közzétételi szám.

A földrajzi árujelzők azonosítói:

- az ügyet indító iktatószám, a nemzeti bejelentés ügyszáma, illetve lajstromszáma.

Formatervezési minták oltalma esetén ezekre az azonosítókra kereshetünk:

- nemzeti ügyben a bejelentést indító iktatószám, a nemzeti ügyszám vagy a lajstromszám;
- az európai úton indított ügyeknél a közösségi bejelentési szám, illetve lajstromszám;
- nemzetközi úton tett bejelentések esetében a nemzetközi (hágai) lajstromszám.

Az árva művek kereshető azonosítói:

- az ügyszám és az engedélyszám.

Az azonosító mezőben nincs mód sem a csonkolásra, sem a helyettesítő karakterek használatára. A szolgáltatás tervezésekor kidolgozott modell a hivatal korábbi eljárásrendjét képezte le. Az ügyfél bejött a hivatalba azzal az igénnyel, hogy egy meghatározott üggyel kapcsolatos, a nyilvánosság számára elérhető adatokat megtekintse, esetenként azokról

lajstromkivonatot kérjen. Az elektronikus hatósági nyilvántartás ezt a lehetőséget bárki által ingyenesen elérhetővé tette az interneten keresztül.

Fontos tudni, hogy az egyes oltalmi formák lajstromai betűjel nélküli, numerus currens lajstromszámokat tartalmaznak. Az adatbázis tervezése során felmerült, adódhatnak-e gondok abból, ha valaki lajstromszámra keres, és ugyanazon lajstromszámmal szabadalmi, védjegy stb. oltalom is megjelenik a találati listában. A hivatal az utólagos megkülönböztetés lehetőségét elvetette – azon egyszerű oknál fogva, hogy visszamenőleg nem lehet megváltoztatni a hivatal által kiadott megadó határozatokban, okiratokban stb. szereplő lajstromszámokat. Ezzel az adottsággal együtt kell élnünk.

A többszempontú, tájékoztatási célú keresési lehetőséget az e-kutatás adatbázis biztosítja.

Keresés a Cím/Megjelölés és a Nevek mezőben

A Cím/Megjelölés, illetve a Nevek mezőben értelemszerűen bármely oltalmi forma adatai között folyhat a keresés. Mindkét mezőbe be lehet írni – akár egyszerre is – adatokat, majd a megjelenő találati listából lehet szűrni a kereső számára releváns ügyre.

Az 3. ábrán bemutatunk egy keresési példát. A Cím/Megjelölés adatok között keressük azokat, amelyek tartalmazzák a „magyar” szót (a rövidítést csillaggal jelöltük), a Nevek mezőben pedig a „Kovács” szót. A találati lista háromféle oltalmat tartalmaz, ha kiválasztjuk egy védjegybejelentés adatlapját, megtaláljuk a megjelölés mezőben a „magyar” szót és a képviselők között a „Kovács” nevet (4. ábra).

A kereső kérdés: Keresés a **összes oltalmi formában** oltalom címében megtalálható a(z) **magyar*** kifejezés és a(z) **nevekben** megtalálható a(z) **kovács** kifejezés

A találatok megjelenésének sorrendje:
Bejelentési dátum szerint csökkenő

NORMÁL találati lista **ÁBRÁS találati lista**

Összes találat: 9 (0.333 sec) oldal 1. / 1-9. találat Találati oldal: 1 (20 találat/oldal)

Találati lista statisztika

Oltalom típusa	Darab
Formatervezési minta bejelentés	1
Nemzeti védjegybejelentés	6
Szabadalom	2
Összes találat	9

Magyar Kincstár (szóösszetétel)

Bejelentés típusa: VÉDJEGYBEJELENTÉS
Státusz: **Bejelentés folyamatban**

1 Bejelentés ügyszáma: M1103605

Lajstromszám: -
Bejelentés dátuma: 2011.11.14
Bejelentő: Magyar Kincstár Kft. ; Budapest Szabadság tér 7. (HU)

MAGYAR KINCSTÁR (színes ábrás)

Bejelentés típusa: VÉDJEGYBEJELENTÉS
Státusz: **Bejelentés folyamatban**

2 Bejelentés ügyszáma: M1103136

Lajstromszám: -
Bejelentés dátuma: 2011.10.05
Bejelentő: Magyar Kincstár Kft. ; Budapest Szabadság tér 7. (HU)

magyar kutyatáp (szóösszetétel)

Bejelentés típusa: VÉDJEGYBEJELENTÉS
Státusz: **Eljárás megszűnt**

3 Bejelentés ügyszáma: M1000970

Lajstromszám: -
Bejelentés dátuma: 2010.03.24
Bejelentő: Kiss Attila ; Hajdúszoboszló Bajcsy-Zsilinszky út 19. (HU)
Balogh Barnabás ; Győrúrbát Petőfi Sándor u. 85. (HU)

MAGYAR BORPIAC (szóösszetétel)

3. ábra: Névre és címre/megjelölésre keresés az e-nyilvántartásban

The screenshot shows the website of the Intellectual Property National Office (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala) with the title 'Elektronikus nyilvántartás'. The search results show a patent application record for 'M1103136'. The record is titled 'Adatlap - VÉDJEGYBEJELENTÉS' and includes the following information:

- Lekérdezés adatai**

Megtekintés időpontja	2012.03.08 16:04
Utolsó frissítés időpontja	2012.03.07 19:43
- Státuszadatok**

Státusz	Bejelentés folyamatban
---------	------------------------
- Bibliográfiai adatok**

Az elismert bejelentés napja	2011.10.05
Bejelentő	Magyar Kincstár Kft.; Budapest Szabadság tér 7. 1054 (HU)
Képviselő	dr. Perlaki Dezső, Burai-Kovács és Partnerei Ügyvédi Iroda; Budapest Andrássy út 100. 1062 (HU)
- A megjelölés**

MAGYAR KINCSTÁR (színes ábrás)

- Bécsi osztályjelzet**

24.9.7, 27.5.22, 27.5.25

4. ábra: A keresés eredménye: egy védjegy adatlapja (részlet)

Időpontra, időintervallumra keresés

Az e-nyilvántartásban lehetőség van a bejelentés napja, a lajstromozás meghirdetése, illetve a lajstromozás napja szerinti lekérdezésre.

A találati lista

A Keresés gombra kattintás után a képernyőn megjelenik egy segédablak „Keresés folyamatban” felirattal, majd a keresés végeztével egy új ablakban megjelenik a találati lista. A lista fölött látjuk a keresőkérdést és a találatok sorba rendezésének lehetőségeit. Az alapértelmezett sorrend a bejelentési nap szerinti csökkenés, tehát a legújabb találatok vannak legelöl. A legördülő listából választhatunk másik lehetőséget: az ügyszámra vagy a lajstromszámra is lehet rendezni a listát, mindhárom szemponton belül csökkenő vagy növekvő sorrendben.

A találatok fölött látható táblázat oltalmi formánként mutatja meg, melyik típusból hány szerepel a listán. Az egyes elemekre kattintva a szóban forgó oltalmi formára szűrhetjük a találatokat.

Ugyancsak a találatok fölött látunk egy újabb szűrési funkciót. Az ábrás találati listát kiválasztva az előző halmaz oldalairól már csak azokat jelenítjük meg, amelyekhez tartozik

ábra (5. ábra). (Az ábrás listából nem lehet megnyitni az adatlapot, ehhez vissza kell lépni a normál találati listára.)

The screenshot shows a search interface with the following elements:

- Search bar: KERESÉS, Találati Lista, 157335
- Search criteria: **A kereső kérdés:** Keresés a **összes oltalmi formában** nevekben megtalálható a(z) **béres*** kifejezés
- Sort order: Bejelentési dátum szerint csökkenő
- Buttons: NORMÁL találati lista, ÁBRÁS találati lista
- Statistics table:

Oltalom típusa	Darab
Közösségi védjegy Madridi rendszeren keresztül	3
Formatervezési minta bejelentés	2
Formatervezési minta	16
Nemzeti védjegybejelentés	16
Nemzeti védjegy	127
Szabadalmi bejelentés	21
Szabadalom	97
Használati mintaoltalom	4
Összes találat	286
- Summary: Összes találat: 286 (0.147 sec), oldal 2. / 21-40. találat, Találati oldal: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 (20 találat/oldal)
- Filter: Csak az ábrás ügyek jelennek meg az adott találati oldalon! Ábrás ügyek száma az oldalon: 4
- Four search results for image-related patents:
 - 28: Tisztítóberendezés szerves tartalmú iszap, szediment eltávolítására víztározók és vízterületek aljáról. Bejelentés ügyszáma: U0700073, Lajstromszám: 3385
 - 30: ic Intercooperation (színes ábrás). Bejelentés ügyszáma: M0700805
 - 31: IC Intercooperation (színes ábrás). Bejelentés ügyszáma: M0700804, Lajstromszám: 193696
 - 32: BÉRES EGÉSZSÉG HUNGARICUM PROGRAM (ábrás). Bejelentés ügyszáma: M0700726, Lajstromszám: 192708

5. ábra: Az ábrás találati lista

Az adatlap

Az e-nyilvántartás legfontosabb eleme az adatlap, amelyen a keresett ügy törvény által előírt valamennyi adata szerepel az oltalmi forma sajátosságaitól függően. A hatósági nyilvántartásban szereplő adatlapokon a lajstromadatok tekinthetők meg. Szeretnénk hangsúlyozni, hogy az interneten letölthető adatlap – bár tartalmában megegyezik a lajstrommal – nem minősül bizonyító erejű dokumentumnak. Hiteles lajstromkivonatot továbbra is a hivatal állít ki a kérelmező számára, 2011-től már elektronikus formában is. (Hiteles lajstromkivonat iránti kérelmet az e-ügyintézési rendszeren keresztül lehet beadni.)

A lap tetején az ügyszám és (ha van) a lajstromszám, illetve az ügy besorolása (szabadalom/védjegy stb.) áll. Ezt követik táblázatos formában az ügy státuszára vonatkozó információk (pl. Oltalom fennáll, Bejelentés folyamatban, Eljárás megszűnt stb.), majd a bibliográfiai adatok. A táblázat további részében a hatósági ügy típusától függően sorjáznak a törvény által előírt adatok: a meghirdetés és a nyilvánosságra hozatal dátuma, az esetleges adatváltozások, a fenntartási díjak fizetésére, valamint az eljárás menetére vonatkozó információk. Védjegyek esetében ugyancsak az adatlapon láthatók az oltalomszerzés során az árujegyzékben megjelölt áruosztályok. Ábrás védjegy, formatervezésiminta-oltalom esetén az adatlapon kötelezően szerepelnek az ügyhöz tartozó ábrák is.

The screenshot shows a web interface for patent searches. At the top, there are tabs for 'KERESÉS' (Search) and 'Találati Lista' (Search Results). Below the search bar, a search query is entered: "Eljárás hőre keményedő" in quotes. The interface includes a dropdown for sorting results by date, a 'Találati lista statisztika' (Search Results Statistics) button, and three view options: 'NORMÁL találati lista' (Normal search results list), 'ÁBRÁS találati lista' (Image search results list), and 'TÁBLÁZATOS találati lista' (Table search results list). The search results show 20 items in 4.39 seconds. The first four results are listed with their details:

Szám	Cím	Bejelentés típusa	Bejelentés ügyszáma	Lajstromszám	Bejelentés dátuma	Jogosult
1	Eljárás hőre keményedő, módosított összetételű műgyantákkal kezelt dekorációs papír előállítására	SZABADALOM	CA-291	172622		Cartiere Ambrogio Binda S.p.A. ; Milánó (IT)
2	Hőre keményedő műgyanta keverék, térhálósítószer hőre keményedő fenol-aldehid műgyantához, eljárás hőre keményedő fenol-aldehid műgyanta kikeményítésére, berendezés kölcsönösen kapcsolt szálakból álló massa előállítására, és eljárás az ...	SZABADALMI BEJELENTÉS	P0302209	-	2002.02.07	Bakelite AG. ; Iserlohn-Letmathe (DE)
3	Eljárás hőre keményedő műgyantarendszerekből és erősítő szálakból képzett előimpregnátum készítésére	SZABADALMI BEJELENTÉS	P9800200	-	1998.02.03	Kecskeméthy Géza ; Budapest Léway u. 7/b (HU) Dudás László ; Budapest Dob u. 50. (HU) Kovácsay István ; Budapest Népfürdő u. 19/f (HU)
4	Fűvőka, kamraberendezés és eljárás hőre keményedő műanyag adagolására	SZABADALOM	P9902616	223111	1996.03.24	APLICATOR SYSTEM AB ; Mölnhücke (SE)

6. ábra: Kifejezésre keresés idézőjellel

Sorvezető az adatbázisban történő kereséshez

Az adatbázisban való keresésben kevésbé járatos felhasználók számára talán nem fölösleges a kereséssel kapcsolatos legalapvetőbb tudnivalókkal megismerkedni. Aki birtokában van ezen ismereteknek, kérjük, ugorja át ezt a szakaszt.

Miután a számítógépek mindösszesen két számot, mégpedig a 0-át és az 1-est ismerik, valamennyi adat és információ ebből a két elemből áll, legyen szó szövegről, képről, zenéről. A számítógép a szöveg betűit, a képmező egyes pontjait ugyanúgy nullákra és egyesekre kódolja át, mint a zenei hangokat.

Valamennyi betűnek és írásjelnek van egy kódja. A képeket alkotó színekhez számértékeket rendelünk, amelyek megadják a színt, a telítettség és a világosság értékeit. A képernyőn az „emberi fogyasztásra” alkalmas, számunkra felfogható, dekódolt információkat látjuk, amelyek szöveggé, képpé állnak össze.

A fájl a számítógép számára egy halmaz, amelyben lehetőség van a szavak együttes, vagylagos, nemleges előfordulását vizsgálni. Ha egy keresőmezőbe beírunk egy vagy több szót, alapesetben a számítógép karakterről karakterre vizsgálja a szöveget. Több szó beírása esetén az alapértelmezés szerint a számítógép azt keresi, egy adott fájlban szerepelnek-e, akár egymástól függetlenül, az általunk beírt szavak.

A szöveghalmazban való keresésre szolgálnak a logikából ismert halmazelméleti jelölések (itt operátoroknak hívjuk őket): ha azt akarjuk, a megadott két vagy több szó szerepeljen a szövegben, az AND (ÉS) műveletet kell a gépnek végrehajtania. Ha mindegy, melyik szó, de legalább az egyik előfordulása érdekes, akkor az OR (VAGY) operátort kell a szavak közé írunk. Ha van olyan szó, amelyet nem akarunk a szövegben látni, a NOT (NEM) műveleti jelet kell beírni a keresőszavak közé. A NOT után álló szó lesz a keresésből kizárt elem.

Más eljárást követünk akkor, ha pontosan az egymást követő szavakra, vagyis egy kifejezésre akarunk keresni. A számítógép számára ezt a kérdést úgy fogalmazzuk meg, hogy idézőjelek közé tesszük a keresett szavakat (6. ábra).

Mi történik akkor, ha nem ismerjük egy szó, egy név pontos alakját, vagy minden érdekel, amely egy adott szótóval kezdődik? Ilyenkor az ún. *csonkolójelek* segítenek. A legegyszerűbb a * (csillag) jel: ez azt jelenti, bárhogyan folytatódik a szó, keresni akarunk rá. Például a *vitamin** beírásával a *vitaminozott*, a *vitaminkészítmény*, a *vitamindús* stb. szavak egyaránt szerepelnek a találati listánkon. Csonkolni nemcsak a szóvéget, de a szavak elejét is lehet, például a **dioxid* beírásával a *szén-dioxidot*, a *nanotitán-dioxidot* ugyanúgy látjuk a találati listán, mint a *klór-dioxidot* stb. (7. ábra).

Miután az adatbázisban régi ügyek adatai, esetenként külföldi adatbázisokból átvett szövegek egyaránt szerepelnek, előfordulnak régies helyesírással írt szavak, nevek, (mint például a *czukor*), vagy bizonyos szavak hol i-vel, hol y-nal írva és így tovább. Ha a leírás módjától függetlenül valamennyi találatra szükségünk van, egyenlőségjelet téve a két írásmód közé eredményül megkapjuk az összes releváns találatot: *cukor=czukor*, *hidrogén=hydrogen* stb.

Az ékezetes betűk keresésére vonatkozó általános szabály, hogy az ékezet nélküli alapbetűre folyik a keresés. Ellenkező esetben túl sok rekordot nem találnánk meg, annyi eltérés van a leírásokban.

Az adatbázisokhoz, illetve az egyes mezőkhöz a legtöbb esetben tartozik egy súgó, amelyben láthatóak a keresés során alkalmazható operátorok, helyettesítő karakterek stb.

The screenshot shows a search results page with the following elements:

- Search Bar:** "A kereső kérdés: Keresés a összes oltalmi formában oltalom címében megtalálható a(z) *dioxid kifejezés".
- Sort Order:** "A találatok megjelenésének sorrendje: Bejelentési dátum szerint csökkenő".
- Statistics:** "Találati lista statisztika".
- View Options:** "NORMÁL találati lista", "ÁBRÁS találati lista", "TÁBLÁZATOS találati lista".
- Page Info:** "Összes találat: 321 (7.08 sec)", "oldal 3. / 41-60. találat", "Találati oldal: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 (20 találat/oldal)".
- Search Results:**
 - 41. Eljárás és berendezés kémény nélküli fűtőkészülék nitrogéndioxid-(NO₂-) kibocsátásának csökkentésére**
 Bejelentés típusa: SZABADALMI BEJELENTÉS
 Bejelentés ügyszáma: P0304061
 Lajstromszám: -
 Bejelentés dátuma: 2002.05.06
 Bejelentő: Worgas Bruciatori S.r.l. ; Formigine/Modena (IT)
 1 csatolt dokumentum.
 - 42. Alumíniumvegyületek és szilícium-dioxid előállítása ércekből**
 Bejelentés típusa: SZABADALMI BEJELENTÉS
 Bejelentés ügyszáma: P0302802
 Lajstromszám: -
 Bejelentés dátuma: 2001.12.27
 Bejelentő: ATI-Aluminum Technologies Israel Ltd. ; Jeruzsálem (IL)
 1 csatolt dokumentum.
 - 43. Fényező szuszpenzió szilíciumdioxid-filmek kémiai-mechanikai fényezésére**
 Bejelentés típusa: SZABADALMI BEJELENTÉS
 Bejelentés ügyszáma: P0105380
 Lajstromszám: -
 Bejelentés dátuma: 2001.12.19
 Bejelentő: Bayer AG. ; Leverkusen (DE)
 2 csatolt dokumentum.
 - 44. Tüzelőanyag-keverék tüztérben történő kén-dioxid megkötésre**
 Bejelentés típusa: SZABADALMI BEJELENTÉS
 Bejelentés ügyszáma: P0105370
 Lajstromszám: -
 Bejelentés dátuma: 2001.12.19
 Bejelentő: Béres-Deák László ; Budapest Tállya u. 8-10/c (HU)
 Viczena Julianna ; Budapest Keve u. 17. (HU)
 Balázs Ádám ; Budapest Forint u. 12. (HU)
 Csajka Péter ; Budapest Reáltanoda u. 16. (HU)
 3 csatolt dokumentum.

7. ábra: Keresés balról csonkolással

Az elektronikus ügyintézési rendszer működése

Decemberi cikkünkben felsoroltuk az SZTNH-nál a jogszabály által meghatározott, elektronikus úton kezdeményezhető ügyeket, így most az eljárással kapcsolatos gyakorlati lépések ismertetésére szorítkozunk.

Ügyfélkapu

Az e-ügyintézési rendszert a kormányzati szerveknél, ennél fogva az SZTNH-ban is kizárólag a kormányzat által működtetett ügyfélkapus azonosítás után lehet igénybe venni. Az ügyfélkapu a magyar kormányzat elektronikus azonosító és ügyfélbeléptető rendszere, amely biztosítja, hogy a rendszer használói személyazonosságuk egyszeri igazolása után biztonságosan kapcsolatba léphessenek az elektronikus közigazgatási ügyintézés és szolgáltatást nyújtó szervekkel.

Az ügyfélkapu használatához először személyes ügyfélkapus azonosítót kell létrehozni, amelyre bármely természetes személynek módja van. Az ügyfélkapus azonosító létesítéséhez szükséges regisztrációs eljárást bármelyik okmányirodában, az ügyfélközpontban vagy az interneten keresztül lehet elindítani. A regisztrációs eljárás elengedhetetlen feltétele a személyazonosság igazolása, illetve az adatkezelési nyilatkozat aláírása, amelyhez személyesen kell megjelenni valamelyik okmányirodában vagy a budapesti ügyfélközpontban – amennyiben az ügyfél nem rendelkezik minősített elektronikus aláírással.

Az SZTNH ügyfelei számára gyakran okoz gondot, hogy az ügyfélkapun csakis természetes személyek regisztrálhatnak, jogi személyek nem. A vállalkozások, intézmények számára megoldást a második ügyfélkapus azonosító igénylése jelenthet. Eszerint létre lehet hozni egy új postafiókot, amely ugyan magánszemélyhez kötődik, de legalább a magánélettől elválasztott „csatornát” biztosít a munkahelyi ügyintézéshez. A külön e célra fenntartott postafiókot meg lehet osztani a kollégákkal, akik ezen keresztül tudják intézni munkáltatójuk/megbízójuk hivatalos ügyeit. (A második – és minden további – azonosító létrehozásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, ennek összege jelenleg 2200 forint.)

Az ügyfélkapu a kormányzati portál oldalairól érhető el: (<http://www.magyarorszag.hu>, <https://ugyfelkapu.magyarorszag.hu>).

Az elektronikus ügyintézés menete

Miután az ügyfél azonosította magát az ügyfélkapun, az e-ügyintézés alkalmazásba lépve ki kell választania egy adott oltalmi formát, azon belül egy ügýtípust (például védjegyügyben a nemzeti úton a hiteles lajstromkivonat kiadása iránti kérelmet).

Valamennyi szellemi tulajdon-védelmi beadványra érvényes szabály, hogy azokat az SZTNH által rendszeresített elektronikus űrlapok használatával lehet benyújtani. A hivatal a beadvány megérkezéséről elektronikus érkeztetőszámot tartalmazó, automatikus értesítést küld az ügyfélnek, majd haladéktalanul megvizsgálja, hogy a benyújtott beadvány megfelel-e az elektronikus ügyintézésre vonatkozó jogszabályi követelményeknek.

A beadvány akkor tekintendő benyújtottnak, ha arról a hivatal az elektronikus érkeztetésről szóló automatikus visszaigazolást az ügyfél részére megküldte. Amennyiben az SZTNH a kapott dokumentum értelmezhetetlenségét állapítja meg, erről az ügyfelet elektronikus levélben értesíti. Az ügyfél köteles ez utóbbi értesítést visszaigazolni.

Az űrlapokról

Az e-ügyintézésen belül kifejlesztett valamennyi űrlap az ún. dinamikus PDF-technológiára épül, amely lehetővé teszi a mezők számítógéppel való kitöltését. A megoldásnak számos előnye van, közülük kettőt emelünk ki: az ügyfél számára az űrlap könnyen, akár több lépésben szerkeszthető eszközként jelenik meg, amelyet el tud menteni a saját számítógépre. A hivatal oldaláról pozitívum, hogy az ügyfelek által az űrlapok mezőibe írt adatok az adatbázis számára bemeneti adatként (inputként) szolgálnak; a hivatali ügyintézőknek nem kell az adatokat bevinniük az adatbázisba, mert azok az űrlapokról bekerülnek a megfelelő helyre. A beküldés előtt kötelezően végrehajtandó ellenőrzés-funkció az adatok teljességének vizsgálatára szolgál.

Az űrlapok mellékleteként van mód a beadványhoz tartozó ábrák, dokumentumok stb. feltöltésére. Az e-kormányzatra vonatkozó előírások alapján a feltölthető fájlok formátuma korlátozott. Képek esetében JPEG- és PNG-fájl tölthető föl, képi elemekre, illetve szövegszerű adatmegjelenítésre is alkalmas formátumként a PDF alkalmazható. A szöveges dokumentumok XML-, RTF-, ODF-, TXT- vagy a WIPO ST.25 szabványnak megfelelő formátumban csatolhatók az űrlaphoz (8. ábra).

Please fill out the following form. You can save data typed into this form. Highlight Fields

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala
Budapest,
Garibaldi utca 2.
1054
www.sztnh.gov.hu

Verziószám: 1_0 Nyomtatás

HITELES LAJSTROMKIVONAT KIADÁSA IRÁNTI KÉRELEM

1. Az oltalom azonosítására szolgáló adatok

Ügyszám: Lajstromszám:

Legalább az egyik azonosítási szám megadása kötelező!

2. A kérelmező adatai

Magánszemély Jogi személy/jogi személyiség nélküli gazdasági társaság vagy szervezet

Név:

Kapcsolattartó:

Utca, házszám, emelet, ajtó:

Város:

Irányítószám:

Ország:

Levelezési cím:

Ir.szám:

Város:

8. ábra: Egy PDF-űrlap (részlet)

A kérelemre történő elektronikus iratbetekintésről

A törvény által meghatározott jogosultsággal rendelkezők – oltalmi formától függően eltérő esetekben – az *e-ügyintézési rendszeren belül* kérelmezhetik az elektronikus iratbetekintést. Az adott ügyre vonatkozó jogosultságát igazoló ügyfél által benyújtott, egyedi iratbetekintési kérelem alapján a hivatal engedélyezheti a szóban forgó iratba való betekintést.

Az első lépés tehát a regisztráció, majd a szóban forgó oltalmi formán belül az iratbetekintési kérelem kiválasztása. Az űrlapot értelemszerűen ki kell tölteni, csatolni kell a szükséges mellékleteket.

Egy kérelem csak egyetlen ügy irataiba történő betekintésre vonatkozhat. A kérelmet a hivatal erre felhatalmazott munkatársa megvizsgálja, majd döntést hoz arról, hogy a kérelmet előterjesztő személy jogosult-e betekinteni a kért iratokba. Előfordulhat, hogy a kérelmező iratbetekintési jogosultsága korlátozott – pl. képviselő, akinek a jogosultsága csak az ügy egy része tekintetében áll fenn – ezért a kérelem elbírálása során arról is dönteni kell, a kérelmező az ügyiratok mely körébe, illetve milyen időintervallumba tekinthet bele.

A hivatal a kérelem tárgyában meghozza a döntést, amelyet a kormányzati elektronikus azonosító és ügyfélbeléptető rendszeren (ügyfélkapun) keresztül, elektronikus úton kézbesít a kérelmezőnek. Az intézkedést az érintett szervezeti egység vezetője vagy önálló kiadmányozási joggal rendelkező munkatársa elektronikus aláírással látja el. Pozitív elbírálás esetén a kérelmező jogosulttá válik az érintett ügy irataiba elektronikus úton történő betekintésre. Ellenkező esetben a kérelmet a hivatal elutasítja, biztosítva a jogorvoslat lehetőségét.

Az elektronikus iratbetekintéshez készült űrlapon az azonosító mezőbe be kell írni a szóban forgó ügyre vonatkozó azonosítót, az ügyszámot és/vagy lajstromszámot (az oltalmi formát jelző ügyszám betűjele megjelenik az űrlapon), valamint a kérelmező adatait. A 3. pontban kell megnevezni a kérelmező ügybeli érintettségét (bejelentő, jogosult, feltaláló stb.). Ebben a pontban lehetőség van arra, hogy a kérelmező szabad szövegben kifejthesse, hogy betekintési szándéka mely iratokra vonatkozik.

Az elektronikus úton előterjesztett iratbetekintési kérelem kapcsán hozott döntést az SZTNH elektronikus úton küldi meg az ügyfeleknek. Amennyiben a hivatal engedélyezi a kért iratba történő betekintést, a központi elektronikus rendszeren keresztül megküldött döntésben közli azt az URL-t, illetve azonosító kódot, amelyet begépelve az ügyfél megkapja a hozzáférést a kért irat(ok) digitalizált változatához. A jogosultsággal rendelkező ügyfelek két hónapig tekinthetik meg az általuk kérelmezett iratokat.

Az iratok hozzáféréseinek fő szabályai nem változtak:

- védjegyügyekben a bejelentés napját,
 - szabadalmi és formatervezésiminta-oltalmi ügyekben a közzétételt,
 - használatiminta-oltalmi ügyekben a megadást
- követően bárki külön kérelem nélkül betekinthez az ügy publikus irataiba.

Ugyanez a korlátozás oldaláról megfogalmazva:

- szabadalmi és formatervezésiminta-oltalmi ügyeknél a közzétételt megelőzően,
- használatiminta-oltalmi ügyben a megadást megelőzően

kizárólag az ügyben érintett tekinthet be elektronikus úton az iratok meghatározott körébe.

Az e-ügyintézési lehetőségek bővülése

Az SZTNH-nál elektronikus úton intézhető ügyek nemcsak az iparjogvédelmi eljárásokra terjednek ki. A lista utolsó három tétele a hivatal kibővült hatósági tevékenységével függ össze; ennek értelmében 2012-ben az e-ügyintézés az alábbiakat foglalja magába:

- új iparjogvédelmi bejelentések benyújtása;
- már oltalom alatt álló védjegyek vagy formatervezésiminta-oltalmak megújítása;
- gyorsított vagy különleges gyorsított védjegyeljárás kezdeményezése;
- eljárások európai szabadalommal kapcsolatos ügyekben;
- adatváltás tudomásulvétele iránti kérelmek, járulékos beadványok, iratbetekintés iránti kérelmek benyújtása;
- hiteles elektronikus lajstromkivonat igénylése;
- árva művek felhasználására vonatkozó kérelmek beadása, illetve visszavonása;
- közös jogkezelő szervezetek nyilvántartásával és felügyeletével kapcsolatos ügyek intézése;
- kutatási-fejlesztési (K+F) tevékenység minősítésével kapcsolatos kérelmek benyújtása.

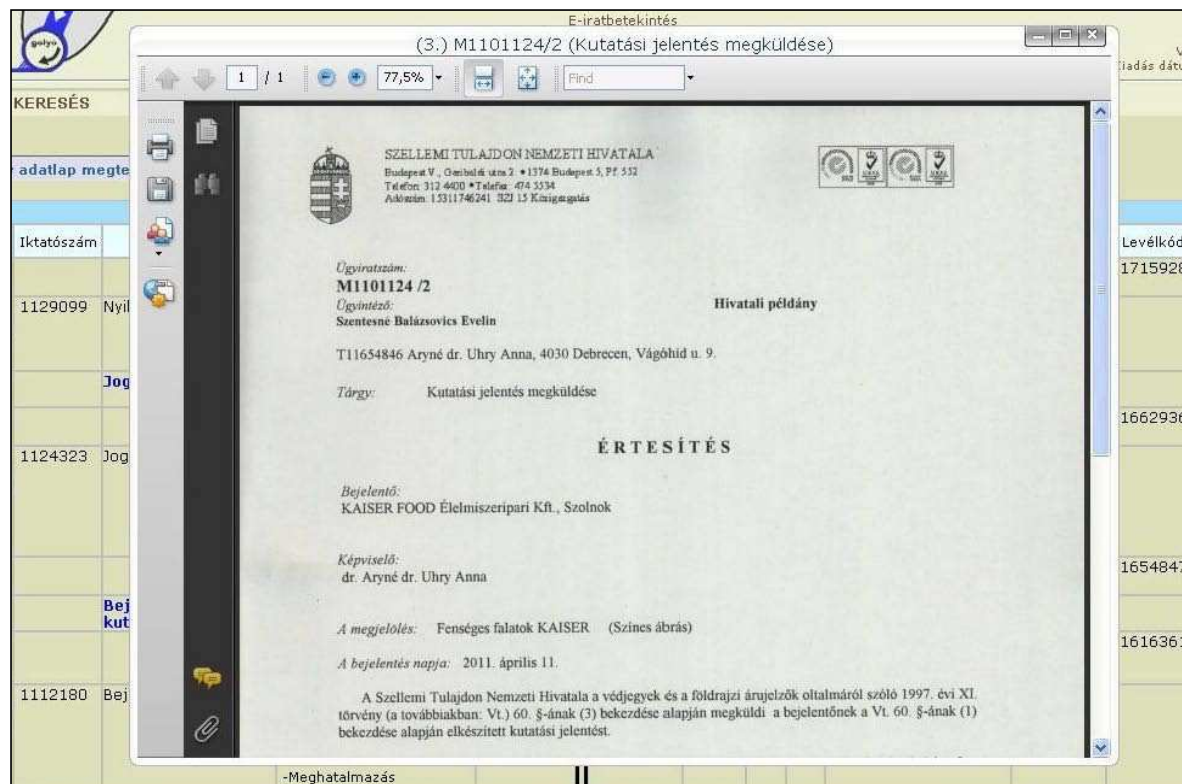
A nyilvános e-iratbetekintés

Az EKOP pályázatban megvalósult egyik kiemelt jelentőségű új szolgáltatás a bárki számára, regisztráció nélkül, a nyilvános interneten keresztül elérhető elektronikus iratbetekintési lehetőség kidolgozása. Ez a felület 2011. március 1-jétől férhető hozzá, de az előkészítő munkálatok két évvel korábbra nyúlnak vissza. Először az elvi keretek kidolgozása történt meg, majd a szükséges vezetői döntések után 2010. január 1-jétől megkezdődött a hivatalba érkező és onnan kiküldött hatósági iratok teljes körű digitalizálása.

A hivatal honlapján külön menüpontot alakítottunk ki az elektronikus iratbetekintési szolgáltatás számára. E menüpont alatt a 2010. január elsejét követő új bejelentésekhez kapcsolódó információk tekinthetők meg egy segédablakban. Az egyes intézkedések során keletkezett iratok közül azokat, amelyek közzétételét jogszabály lehetővé teszi, PDF-formátumban csatoljuk az adott intézkedéshez. A jól ismert PDF-ikonra kattintva ezek az iratok a képernyőn megtekinthetők. A keresés az e-nyilvántartásról szóló fejezetben ismertett módon zajlik.

Egy éve, az EKOP pályázat lezárásakor még csak kérelemre történő iratbetekintésre volt lehetőség. Jelen írásunk nyomdába kerülésekor, 2012. március közepén már közel 40 000 hatósági ügy kereshető az e-iratbetekintési felületen, amelyekhez esetenként 3-5 digitalizált

dokumentum tartozik. A 9. ábrán látható egy védjegyüghöz kapcsolódó, a hivatal által kiküldött irat digitális változata.

9. ábra: Egy digitalizált irat az e-iratszemlélő felületen

Az új e-kutatás adatbázis

Amíg az e-nyilvántartás, az e-ügyintézés és az e-iratszemlélő a hivatal hatósági feladataival szorosan összefüggő adatokból és információkból épül, addig az e-kutatás az SZTNH tájékoztatási tevékenységének „terméke”. Az e-kutatás adatbázisban természetesen helyet kapott a hatósági tevékenységgel összefüggő adatok köre, de számosságban nagyobb arányban található külső adatbázisokból származó adatok. (Ez utóbbira csak egy példa: mintegy 900 000 közösségi védjegy adatai kereshetők az e-kutatás felületén.)

Az egyszerű keresést kiválasztva valamennyi oltalmi formára, illetve a hivatal nyilvántartásaiban szereplő, szerzői jogi védelem alatt álló művek adataira kiterjedő, *együttes keresésre* van mód.

Az összetett keresés az egyes oltalmi formák sajátosságai szerint lett kialakítva. Nemcsak a keresőmezők elnevezése, de a keresési szempontok is jelentősen eltérnek egymástól, szofisztikált információkeresést biztosítva az ügyfelek számára. Valamennyi oltalmi formára igaz, hogy sok szempont együttes megadásával komplex keresőkérdésekre lehet választ kapni.

Nézzünk egy-két példát arra, hogyan lehet az egyes oltalmi formákon belül – a sajátosságoknak megfelelően – eltérő keresőkérdéseket megfogalmazni.

Szabadalom keresése során sok szűrőt be tudunk kapcsolni annak érdekében, hogy pontos találati listához jussunk. A nevek esetében például megadhatjuk a név típusát, ha csak a bejelentő, a feltaláló, a kérelmező, a képviselő vagy a hasznosító nevére akarunk keresni. Lehetőség van a szabadalmi bejelentések és a csatolt dokumentumok kulcsszavas keresésére, amelyekben kereshetünk együttesen is, vagy szűkíthetjük a kört az igénypontra, a leírásra, a kivonatra, az újdonságkutatásra stb.

A védjegyek területén az első szűrési lehetőség a nemzeti, közösségi, illetve nemzetközi bejelentésekre kapcsolható be, a Jogosultak/Bejelentők egy mezőben, a további nevek egy másik mezőben kereshetők. Természetesen külön mezőben lehet az ábrás védjegyek bécsi, illetve a nem ábrás megjelölések nizzai osztályozási jelzetei alapján keresni. A dátumválasztó mezőkben nemcsak a bejelentés, a meghirdetés és az oltalom elismerésének napja, hanem a megújítás esedékessége szerint is lehet keresni, akár egy időintervallum beállításával. Úgy véljük, ez nagy segítség a képviselettel megbízott irodák számára.

A Szerzői jogi és kapcsolódó jogi védelem menüpontban az Önkéntes műnyilvántartásban regisztrált művek ügyszáma, valamint a művek címe és a szerzői név alapján lehet keresni.

Az e-kutatásban valamennyi oltalmi formán belül van lehetőség a bejelentés napja, a lajstromozás meghirdetése, illetve a lajstromozás napja szerinti lekérdezés mellett arra is, hogy egy adott időszakra vonatkozóan keressünk hatósági ügyeket. Például ha nem tudjuk egészen pontosan, hogy a hivatal mikor jegyzett be a lajstromba egy oltalmat, a vélelmezett dátumok első és utolsó napját a lenyíló naptárból kiválasztva eljuthatunk a keresett információhoz.

Az e-kutatás adatbázis állandó kapcsolatban van az e-nyilvántartással és az e-iratbetekintéssel, ennek eredményeként a keresett ügy mindhárom adatlapját meg lehet tekinteni, így naprakészen lehet tájékozódni a nyilvánosságra hozott információk között.

Végezetül a legújabb fejlesztés eredményére hívjuk föl Olvasóink figyelmét. Az EKOP pályázat lezárása után folytatódtak a fejlesztések, amelyek során a felhasználoktól kapott visszajelzéseket vettük figyelembe. Néhány hónapja ügyfeleink láthatják, hogy az e-kutatásban a találati lista táblázatos formában is megjeleníthető. A táblázat azokra a szempontokra sorba rendezhető, ahol az oszlop fejlécében egy nyíl látható. (Egyszerre csak egy oszlop alapján lehet a táblázatot más sorrendbe rendezni.)

A táblázatos lista első oszlopában van egy jelölő négyzet, itt ki lehet választani az érdeklődésre számot tartó ügyeket, amelyeket aztán egy szűkített listában lehet megjeleníteni. A táblázatos találati listát PDF- vagy HTML-formátumban el lehet menteni, és a lista kinyomtatására is mód van.

A hivatal lekérdezőfelületein általános szabály, hogy egyszerre maximum 500 ügy adatai jeleníthetők meg, ezért érdemes a keresőkérdést addig szűkíteni, amíg a találati listán ez alá a korlátozás alá kerül a találati lista elemszáma.